

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

73. SESJA PLENARNA 6 I 7 LUTEGO 2008 R.

Opinia Komitetu Regionów „Bardziej wydajne wspieranie badań i innowacji w regionach UE”

(2008/C 105/01)

KOMITET REGIONÓW

- Podkreśla ważną rolę regionów w poszukiwaniu praktycznych rozwiązań — a także potrzebę większej pomocy w tym zakresie ze strony UE i państw członkowskich — w kwestii uzupełniającego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na badania naukowe i innowacje oraz funduszy strukturalnych, co stanowi najważniejszy sposób umożliwiający postępy w zakresie badań naukowych i innowacji w ramach zmienionej strategii lizbońskiej na szczeblu regionalnym i lokalnym.
- Wspiera potrzebę opracowania regionalnych strategii badań naukowych i innowacji, a także wzmocnienia regionalnego zarządzania badaniami i innowacjami, przy zwiększeniu odpowiedzialności wszystkich zainteresowanych podmiotów, zwłaszcza sektora prywatnego.
- Wzywa do dalszych działań na szczeblu UE w celu promowania synergii w ramach finansowego wsparcia UE dla badań naukowych i innowacji. Jedną z możliwości byłoby tu priorytetowe potraktowanie tych zastosowań 7. PR i programu na rzecz konkurencyjności i innowacji, które mają szczególne znaczenie dla regionalnych strategii innowacji, jak również koncentrowanie znaczącej i rosnącej części funduszy strukturalnych na inwestycje w badania naukowe i innowacje.
- Podkreśla potrzebę bardziej zaawansowanej kombinacji unijnych strategii politycznych i zapewnienia równowagi między wspieraniem istniejących ośrodków doskonałości a umożliwianiem tworzenia nowych. W związku z tym można by rozważyć uwzględnienie wymiaru regionalnego w programie na rzecz konkurencyjności i innowacji oraz w 7. PR, przy jednoczesnym uznaniu, że ten ostatni skoncentrowany jest na zasadzie doskonałości.
- Wzywa Komisję do zapewnienia nadzoru nad skuteczną koordynacją międzyregionalnego finansowania sieci w ramach funduszy strukturalnych, 7. PR i programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji w dziedzinie badań i innowacji, włączając w to regularne i lepiej skoordynowane rozpowszechnianie wyników i sprawdzonych rozwiązań, a także większe interakcje między poszczególnymi grupami.

Sprawozdawca: Jyrki MYLLYVIRTA (FI/PPE), burmistrz miasta Lahti

Dokumenty źródłowe

Konkluzje Rady w sprawie bardziej wydajnego wspierania badań i innowacji: koordynowanie wykorzystania programu ramowego w zakresie badań oraz funduszy strukturalnych. Odpowiedź na sprawozdanie CREST, 2811. posiedzenie Rady ds. Konkurencyjności, Luksemburg, dnia 25 czerwca 2007 r.

Komunikat Komisji „Konkurencyjność europejskich regionów dzięki badaniom naukowym i innowacjom — wkład w szybszy wzrost gospodarczy oraz lepsze i liczniejsze miejsca pracy”

COM(2007) 474 wersja ostateczna

Zalecenia polityczne

KOMITET REGIONÓW

Wzmocnienie synergii między poszczególnymi instrumentami finansowymi UE w latach 2007–2013

1. Z ogromnym zadowoleniem przyjmuje przyjęte przez Radę ds. Konkurencyjności w dniu 25 czerwca 2007 r. „Konkluzje Rady w sprawie bardziej wydajnego wspierania badań i innowacji: koordynowanie wykorzystania programu ramowego w zakresie badań oraz funduszy strukturalnych. Odpowiedź na sprawozdanie CREST”⁽¹⁾, w których Rada zwróciła się do państw członkowskich i regionów o realizowanie wytycznych CREST na zasadzie dobrowolności, a przede wszystkim wezwała KR do monitorowania działań w tej dziedzinie. Ze swojej strony KR zwraca się do Rady, aby powróciła do tego tematu w świetle niniejszej opinii KR-u.

2. Uznaje potrzebę większej synergii między polityką UE w dziedzinie spójności, badań naukowych i innowacji z uwzględnieniem celów polityki w wymienionych dziedzinach, a w szczególności potrzebę skutecznego, skoordynowanego wykorzystania odpowiednich instrumentów finansowych przez państwa członkowskie i regiony. W kilku opiniach, popartych opracowaniem KR-u pt. „Badanie dotyczące możliwości strukturalnych i motywacji regionów i władz lokalnych i regionalnych w odniesieniu do B&R”⁽²⁾, KR podkreślał ważną rolę regionów w poszukiwaniu praktycznych rozwiązań — a także potrzebę większej pomocy w tym zakresie ze strony UE i państw członkowskich — kwestii uzupełniającego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na badania naukowe oraz funduszy strukturalnych ze szczególnym uwzględnieniem nowych państw członkowskich.

3. Zgadza się z Radą i Komisją, że stanowi to najważniejszy sposób umożliwiający postępy w zakresie badań naukowych i innowacji w ramach zmienionej strategii lizbońskiej na szczeblu regionalnym i lokalnym oraz poprawę wyników badań i innowacji w regionach UE. KR podkreśla, że placówki badawcze i ich metody działania są niezwykle wszechstronne; osiągnięcia naukowe pojawiają się w placówkach różnych rozmiarów i

⁽¹⁾ CREST 1203/07 — CREST (Komitet Badań Naukowo-Technicznych Unii Europejskiej) „Wytyczne w sprawie koordynowania ramowego programu badawczego i funduszy strukturalnych w celu wspierania badań i rozwoju”.

⁽²⁾ CDR/ETU/21/2005.

różnego typu. Nawet małe instytucje mogą tworzyć wiedzę o ogólnościowym znaczeniu w wąskich specjalizacjach, zwłaszcza gdy stanowią one część światowych sieci i współpracują z przedsiębiorstwami opartymi na wiedzy.

4. Z zadowoleniem przyjmuje — popierając zawarte w opracowaniu KR-u propozycje w tym zakresie — większe możliwości skoordynowanego wykorzystania przez regiony siódmego programu ramowego badań (7. PR), funduszy strukturalnych, programu na rzecz konkurencyjności i innowacji oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) — uwzględnione już na etapie ich projektowania — w celu wspierania badań naukowych i innowacji. Szczególnie dzięki wspólnym ramom czasowym i wyższej kwocie środków możliwe jest uzyskanie istotnych rezultatów poprzez większą synergii. W budżecie na lata 2007–2013 na 7. PR przeznaczono kwotę 54 mld euro, zaś w ramach funduszy strukturalnych na badania naukowe i innowacje zarezerwowano kwotę 45 mld euro, a więc ok. 10 % środków. Co więcej, środki w podobnej wysokości pochodzą ze współfinansowania krajowego. Powyższe dane wskazują na znaczenie i możliwości funduszy strukturalnych w porównaniu z podobną kwotą całego budżetu 7. PR.

5. Mając na uwadze, że w konkluzjach Rady i wytycznych CREST skoncentrowano się jedynie na skoordynowanym wykorzystaniu funduszy strukturalnych i 7. PR, KR zamierza ująć ten temat w szerszym kontekście, zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej, i przeanalizować możliwości związane z programem na rzecz konkurencyjności i innowacji, a w pewnej mierze również z Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

6. Przypomina, że w zmienionej strategii lizbońskiej z 2005 r. badania naukowe i innowacje zostały umieszczone na pierwszym planie polityki europejskiej jako kluczowe czynniki sprzyjające wzrostowi i konkurencyjności, a ponadto za ważny krok w tym kierunku uznaje „Szeroko zakrojoną strategię innowacyjną dla UE”, popartą podczas nieoficjalnego szczytu w Lahti w październiku 2006 r. W celu wsparcia dalszych inwestycji w badania i innowacje w regionach UE Komitet Regionów wzywa wiosenną Radę Europejską w 2008 r. do wzmocnienia wymiaru badań naukowych i innowacji w nowej serii zintegrowanych wytycznych na rzecz wzrostu i zatrudnienia dla cyklu zarządzania strategią lizbońską w latach 2008–2011.

7. Podziela opinię, że konieczna jest bardziej szczegółowa ocena zasięgu terytorialnego ewentualnej synergii. Oznacza to pogłębioną analizę możliwości i potrzeb w zakresie badań i innowacji na szczeblu regionalnym, w szczególności poprzez poprawę danych statystycznych i jakościowych dostępnych za pośrednictwem takich unijnych inicjatyw, jak baza danych Regional Key Figures, czy też narzędzi monitorowania polityki Trend Chart (tabela tendencji) i Erawatch, których zasięg jest obecnie rozszerzany na szczebel regionalny.

8. Proponuje, by wstępna ocena i ocena ex-post w zakresie unijnych instrumentów finansowania obejmowały analizę wzajemnych powiązań z innymi instrumentami w celu osiągnięcia synergii we wspieraniu badań i innowacji w regionach UE.

Sprawne wielopoziomowe sprawowanie rządów

9. Podkreśla, że proces zwiększania możliwości w zakresie badań i innowacji w celu zapewnienia trwałej przewagi konkurencyjnej w Europie może zakończyć się pomyślnie wyłącznie przy zaangażowaniu miast i władz regionalnych. Zważywszy na ich fizyczną bliskość są one najważniejszymi stymulatorami wiedzy i innowacji w Europie. W coraz większej liczbie europejskich regionów badania i innowacje są uznawane za absolutny priorytet wydatków publicznych.

10. Sygnalizuje, że realizacja celów zmienionej agendy lizbońskiej oraz wyznaczonego przez Radę z Barcelony docelowego poziomu wydatków na badania i rozwój w wysokości co najmniej 3 % unijnego PKB do 2010 r., przy wkładzie sektora prywatnego w wymiarze dwóch trzecich, oraz zapewnienie spójności ekonomiczno-społecznej w UE wymagają podjęcia dalszych działań. Przypomina, że zwiększenie zdolności w zakresie badań i innowacji wśród europejskich regionów jest możliwe wyłącznie poprzez wspólne zaangażowanie i skoordynowane działania państw członkowskich, UE i regionów. Finansowanie ze środków UE stanowi zawsze niewielką część wszystkich środków publicznych przeznaczanych na badania i innowacje, a zatem ważne jest, aby UE prowadziła politykę sprzyjającą zwiększaniu i koordynowaniu inwestycji przez państwa członkowskie. Oprócz środków publicznych, UE szczególnie potrzebuje większego zaangażowania ze strony sektora prywatnego.

11. Pragnie zapewnić skoordynowane wykorzystanie 7. PR, funduszy strukturalnych oraz programu na rzecz konkurencyjności i innowacji, ponieważ ma to ogromne znaczenie dla konkurencyjności UE oraz synergii polityki w dziedzinie spójności, badań i innowacji na szczeblu krajowym i regionalnym. Rozwój obszarów wiejskich również stanowi nieodłączną część rozwoju regionalnego i powinien zostać zsynchronizowany z innymi dziedzinami polityki, w tym z polityką w zakresie badań i innowacji.

12. Jest zdania, że 7. PR, wzmacniając konkurencyjność Europy, odgrywa istotną rolę w realizacji celów strategii lizbońskiej i w tworzeniu europejskiej przestrzeni badawczej, lecz równocześnie ma uzupełniać krajowe prace badawcze i wspierać te projekty, których zrealizowanie na szczeblu krajowym jest niemożliwe. Dzięki połączeniu środków różnych państw człon-

kowskich może on służyć zarówno interesom europejskim, jak i krajowym.

13. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dzięki 7. PR, za pośrednictwem takich inicjatyw, jak „Regiony wiedzy 2” i „Potencjał badawczy”, wzmocniony zostanie aspekt regionalny unijnego wsparcia dla badań naukowych. Jednakże zakres tych konkretnych inicjatyw jest zbyt ograniczony, a zatem KR zachęca do ich rozszerzenia i wzywa Komisję, aby zapewniła władzom regionalnym przydziały finansowe w ramach 7. PR w rozbiciu na poszczególne regiony.

14. Podtrzymuje stanowisko przyjęte we wcześniejszej opinii w sprawie Europejskiego Instytutu Technologii (EIT), zgodnie z którym należy uwzględnić włączenie i zaangażowanie regionów i MSP także w duże unijne projekty współpracy, takie jak EIT; np. koncepcja wspólnot wiedzy i innowacji w ramach EIT powinna zostać wykorzystana w celu tworzenia partnerstw z udziałem przemysłu oraz władz lokalnych i regionalnych.

15. Popiera CREST, który położył nacisk na potrzebę opracowania strategii badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji, a także wzmocnienia regionalnego zarządzania badaniami i innowacjami. W tym zakresie ważną rolę odgrywa opracowanie konkretnej strategii łącznego wykorzystania 7. PR i funduszy strukturalnych w celach związanych z rozwinięciem strategii badań i innowacji. Potrzeba skoordynowanego wsparcia powinna zostać uwzględniona na wczesnym etapie planowania, czemu służyć mogłoby oddolny proces wyboru strategicznych celów w zakresie badań i innowacji w programach operacyjnych. Wsparcie w tym przypadku mogłoby przybrać formę rezerwy finansowej włączonej do programów operacyjnych, co stosowane jest już w niektórych unijnych regionach.

16. Stwierdza, że koordynacja dużych unijnych instrumentów, takich jak 7. PR, fundusze strukturalne i program na rzecz konkurencyjności i innowacji, jest nie tylko kwestią woli politycznej, lecz również sprawdzianem spójności polityki. Zapewnienie jej spójności w przypadku programów zarządzanych wielopoziomowo i angażujących różne zainteresowane strony wymaga skutecznego systemu wielopoziomowego sprawowania rządów.

Bardziej aktywne i celowe działania oraz współpraca

17. Jest zdania, że program na rzecz konkurencyjności i innowacji powinien być skoncentrowany na etapie innowacji i powielania, natomiast 7. PR na etapie badań i rozwoju w celu wspierania konkurencyjności Europy na arenie międzynarodowej. W ten sposób można byłoby uniknąć luk w finansowaniu pomiędzy fazami badań, rozwoju i stosowania.

18. Zgodnie ze wspomnianym opracowaniem KR proponuje, by rozważyć wprowadzenie odrębnego priorytetu dla zastosowań 7. PR i programu na rzecz konkurencyjności i innowacji, epod względem znaczenia dla regionalnych innowacji. Jedną z możliwości byłoby priorytetowe potraktowanie tych zastosowań 7. PR i programu na rzecz konkurencyjności i innowacji, które mają wyraźne, szczególne znaczenie dla regionalnych strategii innowacji, o ile równocześnie spełniają kryteria jakości badań.

19. Zwraca się do Komisji o większe skoncentrowanie funduszy strukturalnych na inwestycje w badania naukowe i innowacje. KR uznaje potrzebę przeznaczenia istotnej i stale powiększanej części funduszy strukturalnych na badania naukowe i innowacje, jak to miało miejsce w przypadku programów funduszy strukturalnych na lata 2007–2013 w ramach agendy lizbońskiej, a także np. potrzebę zastosowania zalecenia zawartego w sprawozdaniu Esko Aho „Tworzenie innowacyjnej Europy”, które uzyskało poparcie rady doradczej EURAB, a dotyczyło przeznaczenia przynajmniej 20 % inwestycji na innowacje i pracę naukową w ramach przyszłych programów funduszy strukturalnych, przy czym warunek ten miałby stać się nieodłączną częścią unijnego procesu wdrożenia strategii lizbońskiej.

20. Zachęca do wprowadzania kolejnych zachęt w ramach funduszy strukturalnych w celu wsparcia badań i innowacji. Zachęty te mogłyby obejmować zróżnicowane stawki dopłat sprzyjające inwestycjom w projekty badań i innowacji, a także przyjęcie niższego (np. 10 %) wkładu beneficjentów krajowych lub regionalnych w celu odzwierciedlenia spodziewanego ryzyka i długiego okresu zwrotu z inwestycji, charakterystycznego dla wielu działań w dziedzinie badań i innowacji, w szczególności tych, które wymagają stworzenia nowej infrastruktury.

21. Podkreśla szczególną rolę polityki spójności we wspieraniu działalności innowacyjnej w regionach i stwierdza, że Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) również może zostać wykorzystany na finansowanie inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowych (infrastruktura i powiązania). Są to ważne sposoby rozpowszechniania wiedzy wykorzystywanej na rynku, które mogą pomóc w ustanowieniu powiązań między MŚP a uczelniami wyższymi. Europejski Fundusz Społeczny (EFS) może z kolei zapewnić wsparcie finansowe dla rozwijania umiejętności (szkolenie, instruktaż itp.), a także dla rozwoju i modernizacji struktur i systemów edukacyjnych. W okresie programowania na lata 2007–2013 położony zostanie większy niż poprzednio nacisk na wzmocnienie badań i innowacji za pośrednictwem transferu wiedzy.

22. Podkreśla znaczenie komunikacji i wykorzystywania wiedzy, a także jej udostępniania w takiej formie, aby mogła stać się częścią procesu produkcyjnego. Opracowane rozwiązania i metody powinny być łatwo dostępne dla wszystkich, zwłaszcza dla MŚP w tych dziedzinach, w których brakuje instytutów badawczych lub wyższych uczelni na wysokim poziomie. W praktyce założenie to mogłoby być realizowane w ramach regionalnych klastrów. Należy rozważyć szersze wprowadzenie w Europie tak zwanych biur ds. klastrów, które utworzono w niektórych krajach, aby pomóc w rozpowszechnianiu wiedzy.

23. Ze szczególnym zadowoleniem przyjmuje zalecenia CREST dotyczące poprawy kompetencji MŚP w zakresie badań naukowych oraz ich zdolności do wykorzystania wiedzy opracowanej w innych ośrodkach. Komitet zwraca jednak uwagę, że wdrażanie wytycznych CREST w regionach może odbywać się jedynie na zasadzie dobrowolności, gdyż w międzyczasie zakończono partnerskie planowanie programów (Komisja i regiony). Fundusze strukturalne powinny przy tym zostać przeznaczone na budowę sieci, szkolenie i przygotowanie MŚP do udziału w 7. PR, a następnie na tworzenie międzynarodowych i ponadnarodowych powiązań. Należy wykorzystać program na rzecz konkurencyjności i innowacji w celu wsparcia MŚP w nadrobieniu ewentualnych zaległości na etapie innowacji.

24. Podkreśla znaczenie zdecentralizowanej działalności innowacyjnej także w mniejszych miastach i regionach. Sieci wyspecjalizowanych ośrodków naukowych koordynowane na szczeblu krajowym (jak np. w Finlandii) lub regionalnym stanowią przykład systemu łączącego regionalne i lokalne możliwości oraz środki badawcze i biznesowe z krajową, a także unijną polityką i finansowaniem. Wyspecjalizowane ośrodki naukowe tworzą klastry w powiązanych ze sobą dziedzinach i wchodzą w skład międzynarodowych sieci.

Wspieranie strategii oraz możliwości badawczych i innowacyjnych w regionach

25. Podkreśla kluczową rolę regionalnych strategii badawczych i innowacyjnych w łączeniu różnych ważnych partnerów w regionie. Tego rodzaju strategii, jak podkreślono w opracowaniu KR-u, mogą wzmocnić instytucje badawcze poprzez ich włączenie do środowisk innowacyjnych, zwiększyć poczucie odpowiedzialności wśród wszystkich zainteresowanych stron, a tym samym doprowadzić do powstania stabilniejszego regionalnego systemu badań naukowych i innowacji. Podstawowe znaczenie ma wsparcie ze strony różnorodnych programów dostępnych na różnych etapach tworzenia nowej infrastruktury badawczej.

26. Podkreśla wartość ukierunkowanego podejścia w ramach regionalnej strategii badawczych i innowacyjnych, łącznie ze wskazaniem sztandarowych projektów. Tego rodzaju działanie wymaga kompromisu pomiędzy różnymi stanowiskami. Jednym z nich, zalecanym przez CREST, jest dokonanie na szczeblu regionalnym wyboru priorytetów stanowiących uzupełnienie dla priorytetów 7. PR i programu na rzecz konkurencyjności i innowacji, tak aby zwiększyć możliwości połączenia regionalnego systemu badań i innowacji z finansowaniem ze środków unijnych.

27. Dostrzega szereg możliwości, jakie obecnie stwarzają fundusze strukturalne i 7. PR zarówno w zakresie wspierania efektywnych systemów edukacji i kształcenia dla badaczy i przedsiębiorców w regionach UE, jak również tworzenia i unowocześniania infrastruktury badawczej i innowacyjnej, a także z zadowoleniem przyjmuje zalecenia CREST dotyczące ich wykorzystania. KR z zadowoleniem przyjmuje Europejskie Forum Strategii ds. Infrastruktur Badawczych (ESFRI), które przedstawi na początku 2008 r. analizę regionalnych aspektów paneuropejskiej infrastruktury naukowo-badawczej, a także wzywa do włączenia przede wszystkim nowych państw członkowskich w realizację tej inicjatywy.

28. Ponawia wezwanie do ustanowienia wspólnych funduszy na rzecz badań i innowacji jako nowego sposobu publiczno-prywatnej współpracy instytucjonalnej na szczeblu lokalnym i regionalnym, podkreślając, że rozwój zdolności badawczych i innowacyjnych jest stale potrzebny.

Równowaga między doskonałością a spójnością

29. Podziela wyrażone w analizie Komisji zaniepokojenie w związku z wysokim skoncentrowaniem działalności badawczej i inwestycji w tę dziedzinę w kilku regionach UE. KR z zaniepokojeniem podkreśla, że wydatki na badania i rozwój w ponad 100 europejskich regionach nie przekraczają 1 % PKB.

30. Podkreśla, że europejska polityka badań naukowych, innowacji i spójności powinna służyć realizacji uzupełniających się celów i współpracy w dążeniu do poprawy w zakresie badań i rozwoju w Europie. Wiąże się to z nieustannym poszukiwaniem równowagi we wspieraniu doskonałości i spójności. Zważywszy, że badania naukowe i innowacje mają kluczowe znaczenie dla wzrostu, UE powinna poprzez swoją politykę wspierać bardziej zaawansowaną kombinację strategii politycznych i zapewnić równowagę między wspieraniem istniejących ośrodków doskonałości a umożliwianiem tworzenia nowych.

31. Przypomina, że KR zaapelował o istotne zwiększenie w ramach funduszy strukturalnych inwestycji w publiczne badania naukowe i innowacje na wysokim poziomie w regionach UE zgodnie z celami dotyczącymi konwergencji i konkurencyjności regionalnej oraz zatrudnienia. Uznaje, że polityka spójności służy realizacji zintegrowanego podejścia i z tego względu ujmuje badania naukowe nie w izolacji, lecz w połączeniu z innowacjami.

32. Podkreśla, że choć 7. PR i program na rzecz konkurencyjności i innowacji nie są instrumentami spójności, wywierają na nią nieuchronny wpływ. KR zaapelował o włączenie spójności jako celu do wszystkich europejskich obszarów polityki sektorowej. W związku z tym można rozważyć uwzględnienie wymiaru regionalnego w programie na rzecz konkurencyjności i innowacji oraz 7. PR, uznając, że ten ostatni skoncentrowany jest na zasadzie doskonałości.

33. Uznaje zalecenia CREST dotyczące sposobów najlepszego wykorzystania funduszy strukturalnych i 7. PR przez regiony, tak aby mogły one zbliżyć swoje systemy badań naukowych i innowacji do doskonałości, a także do poziomu zapewniającego konkurencyjność na szczeblu europejskim lub międzynarodowym. Obejmuje to poprawę regionalnych powiązań między instytutami badawczymi, uczelniami wyższymi, MŚP i innymi podmiotami w ramach tworzenia klastrów, regionalnych platform i ośrodków technologicznych, a także wspieranie ich w przyłączaniu się do wspólnych unijnych projektów i programów badawczych i innowacyjnych, takich jak ERA-Net i europejskie platformy technologiczne, oraz międzynarodowych sieci podmiotów badawczych i przedsiębiorstw.

34. Wzywa w tym kontekście Komisję Europejską, aby kontynuowała wdrażanie odpowiednich systemów, takich jak „Regiony wiedzy” w ramach 7. PR, „Regiony na rzecz zmian gospodarczych” w ramach EFRR oraz „Innova-Inno” w ramach programu na rzecz konkurencyjności i innowacji. KR podkreśla również, że fundusze strukturalne powinny zapewniać wsparcie w rozszerzaniu zdolności w zakresie nauki, technologii, przedsiębiorczości i umiejętności zarządzania wśród podmiotów lokalnych i regionalnych, zwłaszcza wśród MŚP, tak aby mogły one uczestniczyć w projektach 7. PR i programu na rzecz konkurencyjności i innowacji.

35. Zgodnie z opracowaniem KR-u apeluje o istotną zmianę w zakresie wykorzystania unijnego finansowania, zwłaszcza wykorzystania funduszy strukturalnych przez regiony, w kierunku zwiększenia popytu na badania i innowacje oraz wspierania regionalnego potencjału w zakresie skoncentrowanych na użytkownikach, dostępnych innowacji. Brakujące obecnie mechanizmy absorpcji służące wykorzystaniu światowych zasobów wiedzy stanowią najważniejsze wąskie gardło uniemożliwiające regionom korzystanie z dostępnych innowacji.

36. Zastanawia się nad głosami krytyki dotyczącymi pokrywających się obszarów objętych wsparciem dla infrastruktury badawczej w ramach funduszy strukturalnych i 7. PR oraz podkreśla, że w tym zakresie konieczna jest skuteczniejsza koordynacja i przemyślane podejście do inwestycji w infrastrukturę badań i rozwoju opartych na obu unijnych instrumentach, umożliwiające zapewnienie równowagi między dążeniem do spójności a dążeniem do doskonałości, a także skoncentrowane na wsparciu dla poszczególnych etapów tworzenia infrastruktury.

37. Przypomina w tym kontekście stanowisko KR-u, zgodnie z którym pojęcie doskonałości w ramach europejskiej przestrzeni badawczej, a także unijnych i krajowych funduszy badawczych powinno obejmować również wysoko wyspecjalizowane, mniejsze ośrodki badawcze oraz podmioty prowadzące mniej intensywną działalność badawczą. Mają one kluczowe znaczenie dla wdrażania innowacji oraz zdobywania wiedzy o ogólnoswiatowym znaczeniu w wąskich dziedzinach specjalizacji. Badania powinny być skoncentrowane nie tylko na nowoczesnych technologiach — badania dotyczące mniej zaawansowanych technologii również mogą być niezwykle ważne dla innowacji i rozwoju w regionach.

38. Przewiduje, że skierowanie unijnych środków na zbliżenie systemów badań i innowacji do doskonałości jest najważniejszym wyzwaniem dla regionów w ramach celu funduszy strukturalnych obejmującego konkurencyjność regionalną i zatrudnienie. Regiony nie mogą polegać wyłącznie na środkach z 7. PR, podczas gdy w ramach funduszy strukturalnych udostępniono na ten cel znacznie mniejsze środki niż poprzednio.

Rozpowszechnianie sprawdzonych rozwiązań i wiedzy fachowej

39. Podkreśla znaczenie planowanych działań przedstawionych przez Komisję Europejską i obejmujących:

- lepsze wykorzystanie europejskich funduszy poprzez wydanie wiosną 2008 r. praktycznego przewodnika ułatwiającego określenie najbardziej odpowiedniego źródła finansowania dla potencjalnych beneficjentów (instytucji badawczych i przedsiębiorstw); KR wzywa jednak Komisję do zapewnienia lepszej koordynacji z wnioskiem CREST dotyczącym przekształcenia jego wytycznych w bardziej funkcjonalne zalecenia;
- złożenie we właściwym czasie sprawozdania z poczynionych na szczeblu krajowym i regionalnym postępów w zakresie skoordynowanego wykorzystania instrumentów Wspólnoty, zawierającego przykłady sprawdzonych rozwiązań;
- organizowanie regularnych imprez, podczas których podmioty zaangażowane w badania naukowe, innowacje i rozwój regionalny mogą zbierać się w celu wymiany pomysłów, sprawdzonych rozwiązań oraz uzyskania dostępu do wsparcia i doradztwa, uznając KR za ważnego partnera w tym zakresie;
- usprawnienie wymiany informacji z władzami krajowymi i regionalnymi na temat beneficjentów 7. PR oraz programu na rzecz konkurencyjności i innowacji na ich terytorium, tak aby ułatwić finansowanie uzupełniające za pośrednictwem instrumentów krajowych, regionalnych i unijnych.

40. Podkreśla znaczenie wykorzystania nowych programów na rzecz współpracy i komunikacji w ramach funduszy strukturalnych, programów Interreg IV C i URBACT. Wymienione programy służą rozpowszechnianiu korzyści za pośrednictwem inicjatywy „Regiony na rzecz zmian gospodarczych”, a nawet łączenia w sieci regionów, które mogą i chcą skorzystać z wyników pomyślnie zrealizowanego projektu w bardziej zaawansowanym regionie.

Bruksela, 6 lutego 2008 r.

41. Wzywa Komisję do zapewnienia nadzoru nad skuteczną koordynacją międzyregionalnego finansowania sieci w ramach funduszy strukturalnych, 7. PR i programu na rzecz konkurencyjności i innowacji w dziedzinie badań i innowacji, włączając regularne i lepiej skoordynowane rozpowszechnianie wyników i sprawdzonych rozwiązań, a także większe interakcje między poszczególnymi grupami.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Luc VAN DEN BRANDE
